

In quota stabila tar l'agid socal

10 onns statistica sociala

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

Dapi diesch onns maina l'Uffizi federal da statistica (UFS) ina survista detagliada davart l'agid social en Svizra. In rapport demussa che la quota da l'agid sozial è restada stabila ils ultims diesch onns. Ils spezialists da la statistica federala han preschentà ier a Berna a las medias il svilup da l'agid social da la Svizra durant ils ultims diesch onns. En il decurs da l'onn 2005 fin 2014 è s'augmentà il dumber da persunas che retira agid social da 237'495 sin 261'983, quai mutta in augment da 24'488 persunas u var 10%. Sch'ins prenda en consideraziun l'augment da la populaziun durant il medem temp è restada cun 3.2% la quota da persunas cun agid social sin il medem livel sco l'onn 2005. Sco quai che han constatà ils ex-

perts èn las gruppas da ristgs er restadas pli u main las medemas. Èn suttamessas ad in ristg social surtut persunas estras, famiglias nua ch'ina persuna educhescha suletta e persunas divorziadas. Ina correlaziun existia tar persunas senza ina furmaziun suenter la scolaziun obligatoria. Ina furmaziun manglusa saja er in factur da prolungaziun da l'agid social e possia muntar in impiediemt per l'integraziun en il process da lavur. Ina buna scolaziun saja da muntada centrala per evitar da crudar en la rait d'agid social, ha accentuà *Georges-Simon Ulrich*, il directeur da UFS. Plinavant han ils experts constatà che la quota d'agid social è pli bassa en las regiuns ruralas. Quella s'augmenta dentant en las citads ed aglomeraziuns en concordanza cun la populaziun. Las grondas citads hajan daplicas d'agid social, pervia dal dumber da

persunas estras e da persunas cun agens problems. Differenzas existian er tranter ils divers chantuns. Ins possia dir che auctualmain existian 26 diversas schliaziuns socialas chantunalas. Ils chantuns hajan dentant fatg grondas stentas per pudair integrar persunas dependentas da l'agid social, ha punctuà, cusseglier guvernativ *Peter Gomm*, il president da da las directuras e dals directurs socials dals chantuns.

Autu quota tar persunas estras

La populaziun da la Svizra da var 8.1 milliuns sa cumpona da 76% persunas svizras e da 24 % persunas estras. Il pli fitg pertutgadas da l'agid social èn persunas estras cun ina quota da 6% fin 6.9%. Persunas svizras dentant be cun var 2%. Ina quota marcanta fan or persunas divorziadas cun 6.7%. Sco quai che la sta-

tistica demussa èn er pli ferm pertutgadas persunas sur 55 onns. Muntava la quota da persunas sur 55 onns l'onn 2005 a 1.9% è quella s'augmentada sin 2.7%. In augment marcant da 70'000 sin 96'000 han ils statistichers constatà tar las persunas che vivan sueltas.

Expensas socialas 1990 - 2013

Las expensas per il sectur da la segirtad sociala èn da muntada impurtanta per l'economia. Da l'onn 1990 fin l'onn 2013 èn s'augmentadas las expensas per (tut) las assicuranzas socialas da 80 milliardas francs sin 170.9 milliardas francs l'onn. Ina summa da var 4.4 milliardas francs vegn impundida per las prestazions supplementaras (EL). L'onn 2013 ha custà la sanadad 29.9%, l'invaliditat 9.5%, AVS 42.8%, famiglias e survivents 11%.